

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.11.1968, sp. zn. 1 Cz 32/68, ECLI:CZ:NS:1968:1.CZ.32.1968.1

Číslo: 53/1969

Právní věta: Podľa súčasného stavu vedy je krvná skúška - menovite ak je doložená vrchným dobrozdaním - dôkazom spôsobilým vyvrátiť domnienku otcovstva svedčiacu žalovanému podľa § 54 ods. 2 zák. o rod. Úsudok o vyvrátení domnienky otcovstva možno však oprieť len o takú krvnú skúšku, ktorej predchádza bezvadné zistenie podkladov pre odborné závery znalca; preto sa súd musí zaoberať tiež postupom pri odbere krvných vzorkov a predpokladmi, z ktorých znalec vychádzal pri spracovaní posudku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.11.1968

Spisová značka: 1 Cz 32/68

Číslo rozhodnutí: 53

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Určování otcovství

Předpisy: 94/1963 Sb. § 54 99/1963 Sb. § 127

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 53

Podľa súčasného stavu vedy je krvná skúška - menovite ak je doložená vrchným dobrozdaním - dôkazom spôsobilým vyvrátiť domnienku otcovstva svedčiacu žalovanému podľa § 54 ods. 2 zák. o rod. Úsudok o vyvrátení domnienky otcovstva možno však oprieť len o takú krvnú skúšku, ktorej predchádza bezvadné zistenie podkladov pre odborné závery znalca; preto sa súd musí zaoberať tiež postupom pri odbere krvných vzorkov a predpokladmi, z ktorých znalec vychádzal pri spracovaní posudku.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 28. 11. 1968, [1 Cz 32/68.](#))

Okresný súd v Trebišove zamietol rozsudkom z 20. 6. 1967 žalobu o určenie otcovstva žalovaného MUDr. A. K. k maloletek žalobkyni B. K., nar. 8. 4. 1965 z matky M. K.; na základe znaleckých posudkov dospel k záveru, že otcovstvo žalovaného je podľa výsledku krvnej skúšky vylúčené. Na odvolanie potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudok súdu prvého stupňa rozsudkom z 19. 9. 1967, tak isto s poukazom na výsledok krvnej skúšky.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom, že bol rozsudkami súdov oboch stupňov porušený zákon a tieto rozsudky zrušil.

Z odôvodnenia:

Požiadavka zisťovania objektívnej pravdy vystupuje najmä v konaní o určenie otcovstva, v ktorom sa rozhoduje o tom, či je medzi dieťaťom a žalovaným rodičovský vzťah. Ide o vyriešenie otázky dôležitej nielen z hľadiska záujmov účastníkov konania, ale aj z hľadiska záujmov spoločnosti. Je preto súd povinný oprieť svoje závery o spoľahlivé skutkové podklady, ako mu to ukladajú najmä ustanovenia § 6 a 120 ods. 1 o. s. p.

Podľa súčasného stavu vedy je krvná skúška doložená vrchným dobrozdaním dôkazom spôsobilým vyvrátiť domienku otcovstva svedčiacu žalovanému podľa § 54 ods. 2 zák. o rod. Úsudok o vyvrátení domienky otcovstva možno však oprieť len o takú krvnú skúšku, ktorej predchádza bezvadné zistenie podkladov pre odborné závery znalca. Znalecký dôkaz je podrobený (ako každý iný dôkaz) sudcovského hodnoteniu; preto sa súd musí zaoberať tiež postupom pri odbere krvných vzorkov a predpokladmi, z ktorých znalec vychádzal pri spracovaní posudku.

V súdnej veci bola vykonaná dvakrát krvná skúška so zhodným - žalovaného z možnosti otcovstva vylučujúcim - výsledkom, a to v prvom prípade Ústavom pre súdne lekárstvo v K., v druhom prípade Fakultnou transfúznou stanicou v B. na základe odberu krve na Krajskej transfúznej stanici v K.

Z obsahu spisu je vidieť, že matka maloletej žalobkyne trvala v celom konaní na to, že v dobe rozhodnej pre počatie maloletiek žalobkyne mala pohlavné styky len so žalovaným. Žalovaný pripustil, že sa v rozhodnej dobe s matkou maloletej žalobkyne pohlavne stýkal, bránil sa však tým, že z týchto stykov nemohlo k oplodneniu dôjsť, pretože v každom prípade prerušil súlož; ďalej sa dovoľával výpovedi svedkyne J. L., ktorej sa matka maloletej žalobkyne mala zveriť už na začiatku svojho tehotenstva, že sa o ňu uchádza ing. J. M. Súdny nezištovali bližšie, kedy a pri akej príležitosti matka maloletej žalobkyne poznala ing. J. M., a tohto muža nevypočuli, hoci jeho výpoveď mohla pomôcť pri vytvorení správnych záverov o vzťahu žalovaného k matke maloletej žalobkyne a prispieť k spoľahlivejšiemu hodnoteniu jej vierohodnosti, prípadne vierohodnosti svedkyne J. L.

Podľa doterajších výsledkov vykonaného dokazovania je nutné vychádzať z toho, že styky matky maloletej žalobkyne s ďalším mužom v rozhodnej dobe neboli preukázané. Ak súdy nepovažovali za potrebné ďalšie dokazovanie, napr. aj zistením povesti a spôsobu života matky maloletej žalobkyne, mali sa nepochybne vyporiadať s pochybnosťami, ktoré matka maloletej žalobkyne prejavila o totožnosti skúmaných vzorkov krve, a starstlivo prešetriť metodiku postupu pri ich odbere.

Prvý odber krve vykonával u všetkých zúčastnených osôb odborný asistent Ústavu pre súdne lekárstvo v K. MUDr. A. U.; posudok vypracoval primár tohto ústavu MUDr. J. L. V tomto prípade sa súdy uspokojili s písomnými záznamami o odbere krve a nevypočuli podľa ustanovenia § 127 ods. 1 o. s. p. znalca ani lekára vykonávajúceho odber krve.

Pokiaľ ide o odber krve pre revíznú krvnú skúšku (vykonanú Fakultnou transfúznou stanicou v B.), vypočul súd MUDr. M. F., pracovníčku Krajskej transfúznej stanice v K. ktorá vypovedala, že spoľahlivým spôsobom zaistili odber krve žalovanému a odoslanie krvnej vzorky znalcovi; nemohla sa však vyjadriť o odbere krve matke maloletej žalobkyne a maloletej žalobkyne. Pritom je z obsahu spisu vidieť, že k revíznej krvnej skúške neboli pripojené zápisy o odbere krve účastníkom a že znalec MUDr. M. H. uviedol, že vo svojom posudku vykonal rozbor krvných vzorkov dodaných Krajskou transfúznou stanicou v K.

Z uvedeného je zrejmé, že si súdy neobstarali spoľahlivé podklady pre hodnotenie znaleckého dôkazu

a že sa nemohli presvedčivo vypořadať s námietkami matky maloletej žalobkyne, ktoré v tomto smere uplatnila; nemohli tiež spoľahlivo posúdiť, či je nutný ďalší znalecký posudok, opretý prípadne o priamý odber krve znalcom podávajúcim posudok.

Konanie tak zostalo neúplným a rozsudkom oň sa opierajúcim bol porušený zákon v ustanoveniach § 1, 6, 100, 120 ods. 1, § 127 ods. 1 a § 132 o. s. p. vo vzťahu k ustanoveniu § 54 ods. 2 zák. o rod.